

Geef ieder kind de kans
zich Optimaal te Ontwikkelen
Rapportage | Monitoring | Verantwoording

JAARRAPPORTAGE

2020

Onderwijs | Zorg | Jeugd

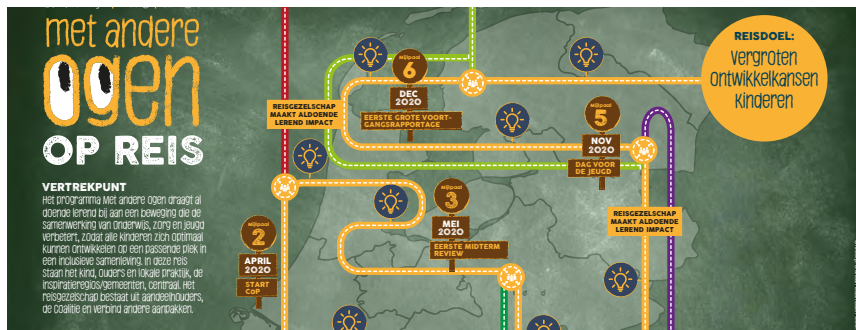
met andere

ogen

JAARRAPPORTAGE
NOV 2019 T/M NOV 2020 | **MET ANDERE OGEN**

A. Terugblik

Inleiding

In oktober 2019 is het programma Met Andere Ogen gestart, nu eind 2020, zit het eerste volle jaar erop. Een jaar waarin het programma al doende lerend is ontstaan en zich heeft ontwikkeld naar een veranderbeweging, waarin we een fundament hebben gelegd om op door te bouwen aan het versterken van de samenwerking tussen onderwijs, zorg en jeugd. Met meer inzicht in wat echt werkt om ontwikkelkansen van alle kinderen te vergroten. Wij willen als programma stimuleren en faciliteren dat iedereen zijn of haar natuurlijke plek kan innemen om bij te dragen aan het vergroten van de ontwikkelkansen van kinderen. Iedereen vanuit eigen kracht en rol, maar met de gezamenlijke opgave centraal. In deze rapportage geven we vanuit het programmabureau rekenschap van onze inzet. Tot het programmabureau rekenen we programmamanagement in brede zin, organisatie, communicatie en de inzet van de bestuurlijk ambassadeur. De meeste activiteiten en beoogde (proces)resultaten uit ons programmaplan voor 2020 zijn inmiddels behaald.

Resultaat voor effect

Resultaten gaan vooraf aan effecten en in elk programma of veranderaanpak duurt het een aantal jaar voordat we echt een verband kunnen leggen met onze inzet en aanpak én de impact op het niveau van kinderen. Een dergelijke verandering als die van Met Andere Ogen behoeft vele jaren doorzetten, voor het de normale werkwijze wordt. In veranderkundige termen zien we dat de urgentie/de why/de bedoeling van MAO breder bekend en gevoeld wordt. De beweging van partners uit het onderwijs, zorg en jeugddomein is verbreed. De geleerde lessen zijn concreter en het agenderen van stelsel zaken is scherper geworden. In de tweede Midterm die voorjaar 2021 verschijnt geven we inzicht in de geleerde lessen en wat dat betekent voor ons handelen als partners in het ecosysteem rond het kind.

Corona

De aanpak Met Andere Ogen én onze partners hebben dagelijks te maken met veel impact van Corona. Onderwijs in brede zin, kinderdagverblijven, (jeugd)zorg, sociaal werk, gemeenten en ministeries zetten alle zeilen bij om juist nu ontwikkelkansen van kinderen niet in de knel te laten komen. Dat hebben zij gecombineerd met de inzet in MAO; dat was en is bijzonder. Als programmabureau zijn wij volledig digitaal, we faciliteren, organiseren en regisseren de samenwerking in MAO en zijn daar inmiddels best bedreven in. Maar..... wat missen wij de werksessies in Utrecht, de bijeenkomsten met het Programmateam, op bezoek in een regio, landelijke conferenties, sparren over een onderzoek bij het

ministerie van OCW, werkoverleg met de ministers, stuurgroep bij de PO Raad, woensdagen bij de VNG...

Tot slot

Wij zijn trots op alle resultaten, maar vooral op alles en iedereen die samen de MAO beweging vormen!

Een persoonlijk hoogtepunt was de film '*De ogen van India*'; daarom werken we met alle liefde aan deze aanpak!

[Bekijk video](#)

Namens het programmabureau,
Marijke Andeweg,
programmanager Met Andere Ogen
www.aanpakmetandereogen.nl
metandereogen@vng.nl

B. Gerealiseerd in 2020

Inspireren en aanjagen van het discours

Grotendeels door bestuurlijk ambassadeur MAO en in toenemende mate door andere ambassadeurs van Met Andere Ogen

- 35 presentaties in het land
- 11 interviews gegeven
- een podcastaflevering
- 8 adviesgesprekken in het land
- 3 keer panellid
- een masterclass tijdens bijeenkomsten

Aanwezigheid en deelname vanuit MAO:

- bij landelijke sessies van de VNG, G40, B42, Zorg voor de Jeugd.
- bij landelijke congressen Samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs, Voor de Jeugd Dag.

3 landelijke online dialoogbijeenkomsten eind 2020

- *'Door de Ogen van India'* - bijna 150 aanwezigen
- *'Door de Ogen van professionals'* - ruim 100 aanwezigen
- *'Door de Ogen van bestuurders'* - 16 december 2020

Tweewekelijkse nieuwsupdate met interviews, goede praktijken, columns en inspiratie.

Vergroten en versterken van het netwerk en aantal 'dragers' Met Andere Ogen

- Aantal aandeelhouders/partners: 379
- Bestuurlijk netwerk met 11 ambassadeurs uit de inspiratieregio's en 12 ambassadeurs vanuit landelijke partijen. De ambassadeurs zetten zich in om de rest van het land te inspireren en het verhaal van Met Andere Ogen te vertellen.

Verbinden met andere aanpakken

Intensievere samenwerking en regelmatige afstemming met:

- Zorg voor de Jeugd
- Steunpunt Passend Onderwijs
- Verbeteraanpak Passend Onderwijs
- Thuiszitterspact
- Pact voor Kindcentra.

Coalitie van denken naar doen

- 9 van de 11 coalitie verbinders afkomstig van een coalitiepartij. Zij slaan de brug tussen het landelijke en het lokale ontwikkelingen. Er zijn 9 bijeenkomsten met de coalitie verbinders georganiseerd.
- De coalitie verbinders zijn aanwezig bij overleggen in de regio of hebben contact met de regio's om te ondersteunen of mee te denken

bij lokale vraagstukken. Enkele regio's doen dit maandelijks, andere 6-wekelijks of om de twee maanden. In sommige regio's zijn deze overleggen de start geweest van een frequente samenwerking tussen gemeenten, onderwijs- en zorgpartijen. Het totaal schatten we op op 88 overleggen met voorafgaand bijbehorende contactmomenten.

- Het beleidsteam onderwijs, zorg, jeugd is afgelopen jaar 3 keer bij elkaar geweest. Voor januari, maart en juni 2021 staan weer bijeenkomsten gepland.
 - In juni 2020 heeft de bestuurlijke oploop voor de coalitiepartijen digitaal plaatsgevonden.
 - Onderlinge verbinding en samenwerking tussen de coalitiepartijen is verbeterd. De verschillende 'achterbannen' wisselen onderling uit en stemmen reacties op beleidsnota's af.
 - Binnen de landelijke coalitie zijn een aantal deelcoalities versterkt en werken samen aan het vergroten van eigenaarschap in de MAO beweging, dit geldt in hoge mate voor de zorg -en ouderorganisaties, maar ook voor het onderwijs en kinderopvang. Zo zijn de zorgpartijen op dit moment bezig met de voorbereiding voor een landelijke bijeenkomst, gericht om de samenwerking in de lokale praktijk onder de aandacht te brengen bij de verscheidene achterbannen.
- De afstemming en samenwerking tussen de branches is geïntensiveerd. De samenwerking binnen de coalitie heeft ook geresulteerd in het samen optrekken in opmaat naar het debat passend onderwijs, wetsconsultaties en de onderwijs-zorg brief.

Leren

We leren in en van de lokale praktijk met de inspiratieregio's

- Er zijn, van ruim 30 aanvragen, 11 inspiratieregio's in het najaar 2019 verbonden aan het programma
- Er zijn vanuit elke regio 22 vaste regio verbinders gekoppeld aan het programma. Elke regio is op haar beurt weer verbonden aan de coalitie verbinder. In 8 regio's sluiten er vier kennis verbinders vanuit het Nederlands Jeugdinstituut (NJI) aan. In totaal dus 37 verbinders gekoppeld in een lerend netwerk.
- Alle inspiratieregio's zijn bezig met het uitdiepen van een ontwikkelvraag in de eigen regio. Waar die ontwikkelvraag (wetenschappelijke) kennis gevraagd wordt, sluit een kennis

¹ NJi is gekoppeld aan Noord-Kennemerland, waar zij kennis over monitoring van maatschappelijk resultaat en outcome inbrengen. Er lopen in die regio drie projecten waar het NJi een bijdrage aan levert, in Noord-oost Friesland en Leeuwarden. Daar lichten zij, onder andere, actuele ontwikkelingen toe rondom de Communities of Practises, op het gebied van integratie van regulier en speciaal onderwijs en inclusiever onderwijs en de rol van jeugdhulp daarbij. Ook verbinden zij door lokale praktijken landelijk podium te geven. NJi ondersteunt ook in Holland-Rijnland en Foodvalley, bij de vraag rondom onderwijs op een andere locatie, gericht op budgettaire gevolgen en bekeken vanuit bredere maatschappelijke

verbinder vanuit het Nederlands Jeugdinstituut aan. Vier kennis verbinders opereren in 8 regio's, waarin zij kennis delen en verbinden met andere regio's, ondersteunen bij de bijeenkomsten en procesbegeleiding bieden op verschillende dossiers¹.

- Bij de regio's waar die behoefte was, is er individuele ondersteuning vanuit het programma ingezet. Tot op heden in 6 regio's. De twee meest recente ondersteuningsvragen richten zich op het verspreiden van opgedane kennis (Holland-Rijnland) en het lokaal verbreden van draagvlak en het incorporeren van de good practices in de structurele lokale werkwijze (De Meierij).
- Meer dan de helft regio's hebben afgelopen jaar onderlinge uitwisseling georganiseerd, of zijn dit van plan. Zo hebben Twente, Utrecht en Zuid-Kennemerland regelmatig uitwisseling, hebben de regio's Noard-East Fryslân en Leeuwarden met en regio PO de Meierij digitaal kennis en ervaringen uitgewisseld, presenteerde Holland-Rijnland haar project innovatief dekkend netwerk (IDN) in de Friese inspiratieregio's en gaat de regio Foodvalley in januari langs bij Noord-Kennemerland².
- 6 werksessies met alle verbinders zijn dit jaar georganiseerd. In deze sessies staan één of twee inhoudelijke thema's centraal, waarvoor de regio's zelf de programmaonderdelen oppakken. Het doel is om te inspireren, geïnspireerd te worden en te leren.
- De inspiratieregio's nemen actief deel in de communities of practice.

kosten-batenanalyse. Ook adviseren zij over het omgaan met het grijze gebied tussen onderwijs en zorg en ondersteunt op procesbegeleiding om en kennisuitwisseling te komen tot een regionale ontwikkelagenda. In Zuid-Kennemerland, Twente en Zuid-Limburg ondersteunen zij op de thema's: interprofessionele samenwerking, monitoring en versterken van de basis/preventie in onderwijs- en jeugdhulp. Het samenbrengen van partijen, inzichtelijk maken van kennisvragen en input geven op proces zijn hierbij aan de orde.

² Deze opsomming is niet uitputtend.

Leren op specifieke thema's

- Op 5 thema's zijn communities of practice georganiseerd om samen te leren. Elk CoP telde 4 tot 6 bijeenkomsten, het aantal deelnemers varieerde van 12 tot 25, afkomstig uit verschillende regio's en van verschillende organisaties uit het hele land.
- De communities werken nu aan de leeropbrengsten, deze komen terug in de midterm en landen in andere trajecten, zoals bij steunpunt passend onderwijs.
- Rond twee thema's wordt aanvullend (extern) onderzoek gedaan: juridische analyse van de wettelijke knelpunten en financiering van onderwijs-zorg. Dit wordt in nauwe samenwerking met de inspiratie regio's gedaan.
- Drie regio's zijn met begeleiding actief aan de slag met het thema ouderbetrokkenheid. Op de Voor de Jeugd Dag hebben ze een workshop gegeven. Iederin heeft een aanpak ontwikkeld om ouderbetrokkenheid in de lokale praktijk te vergroten. Ze bieden advies en ondersteuning op maat en delen kennis en kunde.

Kennisontwikkeling

- Op de pagina 'Leren van Andere Ogen' (<https://www.aanpakmetandereogen.nl/leren/>) staan per thema diverse voorbeelden benoemd.
- Geleerde lessen van afgelopen periode komen in de midterm in maart 2021.

Agenderen

De werkgroep heeft als opdracht zichtbaar te maken wat werkt in de regio's én wat beter kan en moet in de aansluiting van opvang, onderwijs, jeugdhulp, zorg en veiligheid. De werkgroep agenderen verwoordt de inbreng van de inspiratie regio's op stelsel zaken die over deze aansluiting gaan.

- De werkgroep heeft gereageerd op de conceptversies van de beleidsnota passend onderwijs, kamerbrief onderwijs en zorg, wetsvoorstel verbetering beschikbaarheid jeugdhulp. Deze inbreng is gebruikt in de aanscherping van de uiteindelijke versies.
- In de werkgroep nemen 6 van de 11 inspiratie regio's, aangevuld met de VNG en de bestuurlijk ambassadeur.
- De werkgroep agenderen is met het netwerk van bestuurlijk ambassadeurs verbonden. Bij reacties van de werkgroep op landelijk beleid wordt altijd vooraf afstemming gezocht met de bestuurlijk ambassadeurs. De werkgroep zorgt bij reacties op landelijk beleid ook voor afstemming met reacties vanuit de coalitie.
- De werkgroep agenderen is ook verbonden met de werkgroep communicatie, met name waar het gaat om beïnvloeding.

Organiseren

Governance

De governance en organisatie van MAO is ingericht en doorontwikkeld, meer richting een verander netwerk dan een klassiek programma. Op dit moment worden met elke inspiratie regio gesprekken gevoerd waarin we terugblikken op afgelopen jaar en wensen en verwachtingen van MAO inventariseren voor 2021.

Monitoring

In juni is de eerste midterm van Met Andere Ogen verschenen met daarin een weergave van de huidige samenwerking op het gebied van onderwijs, zorg en jeugd. In 10 gezelschappen heeft reflectie plaatsgevonden en de rode draden uit deze bijeenkomsten zijn in een artikel gevat.

Communicatie

- 2.000+ website bezoekers per maand
- 8 thema forums
- 60+ tools: Leren van Anderen ogen
- 24 Nieuwsupdates in 2020
- 379 Partners
- Coproductie film 'De ogen van India', met PPO-NK

Onderwijs | Zorg | Jeugd
met andere
ogen

Aanpak Met Andere Ogen is geïnitieerd door de coalitie Onderwijs - Zorg - Jeugd.

www.aanpakmetandereogen.nl

E-mail: metandereogen@vng.nl

